

Imunoterapie nemelanomových nádorů kůže

MUDr. Miroslav Důra, Ph.D.

Dermatovenerologická klinika, 1. LF UK a VFN, Praha

Protinádorová imunoterapie je zlatým standardem moderní léčby v rostoucím počtu metastazujících či lokálně pokročilých solidních nádorů. Tato léčba dosahuje signifikantních a trvalých léčebných odpovědí a přináší prodloužení doby do progresu a prodloužení celkového přežití za současného zlepšení kvality života.

V oblasti maligních kožních nádorů je dobře znám léčebný efekt imunoterapie u metastazujícího melanomu, u něhož se imunoterapie stala standardem moderní systémové léčby. Efekt imunoterapeutik byl však prokázán i u metastazujících a lokálně pokročilých nemelanomových nádorů kůže, konkrétně u dlaždicobuněčného karcinomu, bazocelulárního karcinomu a karcinomu z Merkelových buněk. V současné době jsou v našich podmínkách k dispozici v léčbě nemelanomových kožních nádorů dvě monoklonální protilátky s prokázaným protinádorovým efektem, konkrétně jsou jimi cemiplimab a avelumab.

Článek předkládá přehled informací o těchto protinádorových léčících, zabývá se jejich účinností, managementem léčby, mechanismem účinku a nežádoucími účinky.

Klíčová slova: imunoterapie, cemiplimab, avelumab, dlaždicobuněčný karcinom, bazocelulární karcinom, karcinom z Merkelových buněk.

Immunotherapy in non-melanoma skin cancer

Antitumoral immunotherapy is a golden standard in modern therapy in the increasing number of metastatic or locally advanced solid tumors. This treatment achieves significant and long-lasting treatment responses and reveals prolongation of progression free survival, overall survival, together with quality-of-life improvement.

In the field of malignant cutaneous tumors, the therapeutic effect of immunotherapy is well-known in metastatic melanoma, in which the immunotherapy became a standard of the modern systemic treatment. The effect of the immunotherapeutic drugs was also established in metastatic and locally advanced non-melanoma skin cancer, namely squamous cell carcinoma, basal cell carcinoma and Merkel cell carcinoma.

Currently, two monoclonal antibodies with confirmed antitumoral effect in the treatment of non-melanoma skin cancer are available in our conditions, namely cemiplimab and avelumab.

The article presents an overview of these antitumoral drugs and deals with their therapeutic effect, treatment management, mechanism of action and the adverse effects.

Key words: immunotherapy, cemiplimab, avelumab, squamous cell carcinoma, basal cell carcinoma, Merkel cell carcinoma.

Úvod

Imunoterapie maligních kožních nádorů zaznamenává svůj terapeutický úspěch nikoli pouze u metastazujícího melanomu, ale recentně i u metastazujících a lokálně pokročilých nemelanomových nádorů kůže. Jedná se o dlaždicobuněčný a bazocelulární karcinom a karcinom z Merkelových buněk.

V léčbě těchto nádorů jsou v klinických hodnoceních zkoušena imunoterapeutika, která již prokázala svůj efekt v léčbě metastazujícího melanomu, konkrétně je jím především pembrolizumab. Vyvinuty byly i další molekuly na bázi protinádorové imunoterapie, které se v současné době uplatňují v terapii těchto nádorů, jsou jimi cemiplimab a avelumab.

Cemiplimab prokázal efekt v léčbě metastazujícího a lokálně pokročilého dlaždicobuněčného karcinomu kůže. Zároveň byl prokázán efekt cemiplimabu v léčbě lokálně pokročilého nebo metastazujícího bazocelulárního karcinomu. Avelumab prokázal efekt v léčbě metastazujícího karcinomu z Merkelových buněk. Následující text se bu-